Prima instanţă: Judecătoria Chişinău, sediul Centru (jud. Oxana Parfeni)
Dosarul nr.2a-965/23
(2-21086859-02-2a-16032023)

D E C I Z I E

26 aprilie 2023 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău în componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Angela Braga şi Viorica Mihaila
Grefier Cristian Adam

examinând, în şedinţă publică, cererea de apel declarată de către avocatul Oxana Melnic, în interesele apelantului Alexei Sărbușca, împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 19 decembrie 2022, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Alexei Sărbușca împotriva Societății cu Răspundere Limitată ”LC LA GROUP” (Societate cu Răspundere Limitată ”ENGINEERING FACILITY SOLUTIONS”) cu privire la anularea ordinului de concediere, încasarea salariului pentru perioada lipsei forțate de la muncă și repararea prejudiciului moral,-

a c o n s t a t a t:

Pretenţiile reclamantului:

1. Pe data de 09 iunie 2021, reclamantul Alexei Sărbușca a depus cerere de chemare în judecată împotriva pârâtei SRL”LC LA GROUP” (SRL”ENGINEERING FACILITY SOLUTIONS”), *ulterior concretizată*, cu privire la anularea ordinului de concediere, încasarea salariului pentru perioada lipsei forțate de la muncă și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, a menționat că la data de 13 noiembrie 2020, între Alexei Sărbușca, în calitate de angajat și SRL”LC LA GROUP” (SRL”ENGINEERING FACILITY SOLUTIONS”), în persoana administratorului Andrei Lesnic, a fost încheiat contractul individual de muncă, fiind angajat în funcția de ***** pe o perioadă nedeterminată.
Notează că conform pct.9 al contractului individual de muncă, munca reclamantului se redistribuie conform timpului efectiv lucrat cu achitarea per oră - 50 lei.
Indică reclamantul că a fost informat printr-o scrisoare despre faptul că, a fost eliberat din funcția de *****/*****, în baza ordinului de eliberare din funcție nr.12/21.

Punctează că temeiul de fapt invocat în ordinul de eliberare nr.12/21 este cererea de demisie a reclamantului din 31 martie 2021, iar temeiul de drept constituie art.82 Codul muncii.
Susține că nu a depus către angajator nici o cerere prin care ar fi solicitat încetarea contractului individual de muncă din propria inițiativă. Presupusa cerere nu a fost semnată de către reclamant. Temeiul de drept pe care se întemeiază ordinul de eliberare nu este relevant situației existente. Art.82 Codul muncii, prevede încetarea contractului individual de muncă prin acordul scris al părților, or încheierea unui astfel de acord nu a avut loc între părți.
Mai mult ca atât, contractul individual de muncă încetează în temeiul ordinului angajatorului, care se aduce la cunoștința salariatului sub semnătură, însă, la caz semnătura salariatului lipsește pe ordinul de eliberare nr.12/21 din 31 martie 2021.
Solicită anularea ordinului nr.12/21 din 31 martie 2021 de eliberare din funcția de *****/***** conform contractului individual de muncă nr.15/20 din 13 noiembrie 2020, restabilirea drepturilor prin calcularea și achitarea salariului funcției pentru perioada lipsei forțate de la locul de muncă.
Ulterior, reclamantul Alexei Sărbușca, a depus cerere de concretizare, prin care a solicitat și încasarea din contul SRL"LC LA GROUP" (SRL"ENGINEERING FACILITY SOLUTIONS"), în beneficiul reclamantului Alexei Sărbușca, a sumei de 10000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat în urma concedierii ilegale de la locul de muncă.

2. Prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Central din 19 octombrie 2021, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Alexei Sărbușca (f.d.44, 48-51).
3. Prin decizia Curții de Apel Bălți din 26 mai 2022, a fost admisă cererea de apel declarată de avocatul Oxana Melnic, în interesele apelantului Alexei Sărbușca, casată integral hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Central din 19 octombrie 2021, cu remiterea cauzei la rejudecare judecătoriei competente – Judecătoria Chișinău, sediul Centru (f.d.89-92).

Poziţia instanţei de fond:

4. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 decembrie 2022, s-a admis parțial acțiunea. S-a anulat ordinul SRL"ENGINEERING FACILITY SOLUTIONS" nr.12/21 din 31 martie 2021 prin care a fost acceptată demisia lui Alexei Sărbușca din data de 31 martie 2021. S-a menționat că hotărârea în partea anulării ordinului SRL"ENGINEERING FACILITY SOLUTIONS" nr.12/21 din 31 martie 2021, nu se pune în executare. S-a obligat SRL"ENGINEERING FACILITY SOLUTIONS" să calculeze și să achite lui Alexei Sărbușca salariul pentru perioada absenței forțate de la muncă, 31 martie 2021 – 01 iulie 2021. În rest, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată. S-a

încasat de la SRL”ENGINEERING FACILITY SOLUTIONS”, în beneficiul statului, taxa de stat în sumă de 370,00 lei.

Solicitarea apelantului:

5. Nefiind de acord cu soluţia primei instanţe, la data de 17 ianuarie 2023 prin intermediul poștei electronice, avocatul Oxana Melnic, în interesele apelantului Alexei Sărbușca, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 19 decembrie 2022, solicitând admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărârii instanţei de fond, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată. A indicat că, motivele de fapt şi de drept vor fi prezentate suplimentar după ce va lua cunoştinţă cu hotărârea motivată, rezervându-și dreptul la apel suplimentar (f.d.132-134).
6. La fel, nefiind de acord cu soluţia primei instanţe, la data de 19 ianuarie 2023, avocatul Marcel Gîscă, în interesele apelantei SRL”ENGINEERING FACILITY SOLUTIONS”, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 19 decembrie 2022, solicitând admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii instanţei de fond, cu restituirea cauzei spre rejudecare (f.d.135).
7. La 16 martie 2023, conform fișei de repartizare, cauza a fost distribuită pentru examinare în ordine de apel judecătorului Ana Panov (f.d.145).
8. Prin încheierea Curţii de Apel Chişinău din 22 martie 2023, s-a restituit avocatului Marcel Gîscă, în interesele apelantei SRL”ENGINEERING FACILITY SOLUTIONS”, cererea de apel declarată împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 19 decembrie 2022, cu toate actele anexate, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelanta nu solicită repunerea în termen (f.d.147-151).
9. Prin încheierea Curţii de Apel Chişinău din 22 martie 2023, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de avocatul Oxana Melnic, în interesele apelantului Alexei Sărbușca. S-a comunicat avocatului Oxana Melnic, în interesele apelantului Alexei Sărbușca, că necesită să prezinte, în cancelaria Curţii de Apel Chişinău, apelul motivat cu indicarea motivelor de fapt şi de drept pe care se întemeiază apelul şi probele invocate în susţinerea apelului, şi că i se acordă termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri să lichideze neajunsurile menţionate. În caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă şi va fi restituită conform art.369 alin.(1) Cod de procedură civilă. S-au adus la cunoștință urmările art.369 alin.(1^1) Cod de procedură civilă, ce survin în urma neexecutării prezentei încheieri (f.d.152-154).
10. Pe data de 30 martie 2023, avocatul Oxana Melnic, în interesele apelantului Alexei Sărbușca, a depus în termen cererea de apel motivată (f.d.156-161).

11. Prin încheierea Curţii de Apel Chişinău din 11 aprilie 2023, s-a acceptat spre examinare cererea de apel declarată de avocatul Oxana Melnic, în interesele apelantului Alexei Sărbușca (f.d.163).

Argumentele părților:

12. În motivarea apelului, a indicat că nu este de acord cu hotărârea instanței de fond, o consideră ca fiind neîntemeiată și ilegală în latura ce ține de compensarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

Menționează că potrivit Codului muncii, angajatorul este obligat în a repara prejudiciul cauzat salariatului prin compensarea cheltuielilor suplimentare şi anume: consultarea specialiștilor, cheltuielile de judecată, precum și compensarea prejudiciului moral. În legătură cu faptul că acţiunea civilă înaintată în instanţa de judecată i-a naștere dintr-un raport de muncă, apelantul, aflându-se într-o situație prejudiciabilă din punct de vedere material, din motiv de concediere ilegală, în vederea restabilirii sale în drepturi, a fost nevoit a solicita servicii de asistență juridică calificată, în baza cărora a suportat costuri suplimentare legate de judecarea pricinii în care a avut calitatea de reclamant. În legătură cu care fapt, instanţa de judecată, urma să se pronunțe asupra compensării cheltuielilor de asistență juridică, conform bonului de achitare a serviciilor avocaționale anexat la materialele cauzei.

Relevă că avocații în exercitarea profesiei sale nu pot presta concomitent şi alte profesii fiind incompatibile, prin urmare, unicul venit al avocatului este onorariul pentru lucrul efectuat, serviciile acestora fiind bazate exclusiv pe relația avocat-client, pe calitatea şi complexitatea serviciilor acordate. În acest sens, remarcă, că una dintre cele mai grave probleme o reprezintă refuzul frecvent şi nejustificat al instanţelor de judecată de a recunoaște cheltuielile clienților în cadrul proceselor judiciare. Analiza practicii judiciare confirmă menținerea acestei practici discriminatorii în raport cu reprezentanții altor profesiuni, ori anume refuzul de a accepta cheltuielile judiciare reale servește drept posibil temei pentru evaziuni şi încălcări şi nicidecum dreptul de a încasa un onorariu acceptat prin contract de către client. Necesitatea şi rezonabilitatea cheltuielilor se determină prin faptul acţiunilor întreprinse de avocat - înaintarea cererii de chemare în judecată, participarea în cadrul ședințelor de judecată stabilite, întocmirea şi prezentarea în instanţă a cererilor suplimentare în cursul procesului civil, reprezentarea/ apărarea drepturilor şi intereselor reclamantului în faţa părții pârâte prin efectuare de interpelări şi răspunsuri notificărilor adresate de ultimii, oferirea de consultații/ întrevederi nelimitate în legătură cu procesul derulat, precum şi realizarea căilor de atac.

Subliniază că în conformitate cu prevederile articolelor 90, 329, 330 Codul muncii, articolelor 19, 2036, 2037 Cod civil, articolelor 90, 94, 96 Cod de procedură civilă,

recomandării nr.25 din 28 iunie 2004 a Curții Supreme de Justiție cu privire la practica aplicării de către instanțele de judecată a legislației privind încasarea cheltuielilor de judecată, instanța de fond urma să admită acțiunea depusă. Astfel, solicită admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 19 decembrie 2022, cu adoptarea unei decizii potrivit modului stabilit de prima instanţă, prin care să fie admise integral cerințele privind încasarea din contul intimatului în beneficiul apelantului a cuantumului prejudiciului moral şi compensarea cheltuielilor de asistență juridică, conform cererii de concretizare a prejudiciilor morale.

13. În şedinţa judiciară, avocatul Oxana Melnic, în interesele apelantului Alexei Sărbușca, fiind legal citată prin intermediul poștei electronice, nu s-a prezentat și nu a invocat careva motive (f.d.164).

Intimata SRL"LC LA GROUP" (SRL"ENGINEERING FACILITY SOLUTIONS"), în ședința instanței de apel, fiind legal citată prin intermediul poștei electronice, nu s-a prezentat și nu a invocat careva motive (f.d.164).

Prin urmare a fost dispusă examinarea cererii de apel în lipsa participanților care nu s-au prezentat, or, în conformitate cu prevederile art.379 alin.(2) Cod de procedură civilă, neprezentarea în ședința de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanților acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citați legal despre locul, data şi ora ședinței, nu împiedică judecarea apelului.

Aprecierea instanţei de apel:

14. Analizând şi studiind materialele pricinii, Colegiul atestă că apelul este drept neîntemeiat şi care urmează a fi respins din următoarele motive.
15. În conformitate cu art.362 alin.(1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, apelantul respectând acest termen.
16. În conformitate cu art.385 lit.a) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.
17. Conform prevederilor art.118 alin.(1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.
18. Articolul 130 alin.(1) Cod de procedură civilă, statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
19. În temeiul art.240 alin.(1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite,

caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

20. Din conținutul celor relatate Colegiul reține că sarcina instanţei de apel derivă reieșind din dispozițiile art.373 alin.(1), (2), (5) Cod de procedură civilă, în condițiile în care instanţa de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.
21. Colegiul Civil reține că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).
22. Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerinţelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidenţieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esenţiale ce iau fost prezentate.
23. Instanţa de apel menţionează că, art.6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justiţiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligaţiei instanţelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanţelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicţii între motivare şi dispozitiv, constituie o garanţie pentru justiţiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.
24. În opinia Colegiului, prima instanță a ținut cont de aceste deziderate și a adoptat o hotărâre bazată pe fundament temeinic și materialul probator administrat.
25. Colegiul constată că, prima instanţa a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanţele importante pentru soluționarea pricinii au fost stabilite şi elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă şi sub toate aspectele, iar hotărârea este legală şi întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legale a participanţilor la proces.
26. Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantei, ci va analiza doar

motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea cauza Garda Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag. 26; Moreira Ferreira vs Portugalia (nr. 2) (Marea Cameră); 11 iulie 2017, parag. 84, 98).

27. Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei, Colegiul reține că Alexei Sărbușca, a fost angajat la SRL"LC LA GROUP" (SRL"ENGINEERING FACILITY SOLUTIONS"), fapt confirmat prin contractul individual de muncă nr.15/20 din 13 noiembrie 2020, prin care reclamantul Sărbușca Alexei a fost angajat în funcție de *****/*****, pentru perioadă nedeterminată (f.d.10-12).
28. Conform ordinului nr.12/21 din 31 martie 2021, a fost acceptată demisia lui Alexei Sărbușca, din 31 martie 2021, angajat în funcția de *****-*****, conform art.82 din Codul muncii (f.d.14).
29. Invocând dezacordul cu ordinul sus menționat, la data de 09 iunie 2021, Alexei Sărbușca a depus cerere de chemare în judecată împotriva pârâtei SRL"LC LA GROUP" (SRL"ENGINEERING FACILITY SOLUTIONS"), ulterior concretizată, cu privire la anularea ordinului de concediere, încasarea salariului pentru perioada lipsei forțate de la muncă și repararea prejudiciului moral.
30. Prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Central din 19 octombrie 2021, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Alexei Sărbușca (f.d.44, 48-51).
31. Prin decizia Curții de Apel Bălți din 26 mai 2022, a fost admisă cererea de apel declarată de avocatul Oxana Melnic, în interesele apelantului Alexei Sărbușca, casată integral hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Central din 19 octombrie 2021, cu remiterea cauzei la rejudecare judecătoriei competente – Judecătoria Chișinău, sediul Centru (f.d.89-92).
32. Iar prin hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 19 decembrie 2022, s-a admis parțial acțiunea. S-a anulat ordinul SRL"ENGINEERING FACILITY SOLUTIONS" nr.12/21 din 31 martie 2021 prin care a fost acceptată demisia lui Alexei Sărbușca din data de 31 martie 2021. S-a menționat că hotărârea în partea anulării ordinului SRL"ENGINEERING FACILITY SOLUTIONS" nr.12/21 din 31 martie 2021, nu se pune în executare. S-a obligat SRL"ENGINEERING FACILITY SOLUTIONS" să calculeze și să achite lui Alexei Sărbușca salariul pentru perioada absenței forțate de la muncă, 31 martie 2021 – 01 iulie 2021. În rest, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată. S-a încasat de la SRL"ENGINEERING FACILITY SOLUTIONS", în beneficiul statului, taxa de stat în sumă de 370,00 lei.
33. Verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii instanţei ierarhic inferioare în raport cu criticele formulate în cererea de apel şi materialul probator, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chișinău

conchide că soluția instanței de fond privind admiterea parțială a acțiunii, este una corectă, rezultată din aprecierea corectă a materialului probator şi interpretarea justă a normelor de drept material.

34. Conform prevederilor art.6 alin.(1) din Codul muncii, libertatea muncii este garantată prin Constituţia Republicii Moldova. Alin.(2) prevede că orice persoană este liberă în alegerea locului de muncă, a profesiei, meseriei sau activităţii sale. Potrivit alin.(3), nimeni, pe toată durata vieţii sale, nu poate fi obligat să muncească sau să nu muncească într-un anumit loc de muncă sau într-o anumită profesie, oricare ar fi acestea. Iar potrivit alin.(4), orice act juridic încheiat cu nerespectarea dispoziţiilor alin.(1), (2) şi (3) este nul.
35. Conform prevederilor art.9 alin.(2), lit.a), c) și d) din Codul muncii, salariatul este obligat: a) să-şi îndeplinească conştiincios obligaţiile de muncă prevăzute de contractul individual de muncă; c) să respecte cerinţele regulamentului intern al unităţii şi să poarte în permanenţă asupra sa permisul nominal de acces la locul de muncă, acordat de angajator; d) să respecte disciplina muncii.
36. Conform prevederilor art.45 din Codul muncii, contractul individual de muncă este înțelegerea dintre salariat şi angajator, prin care salariatul se obligă să presteze o muncă într-o anumită specialitate, calificare sau funcţie, să respecte regulamentul intern al unităţii, iar angajatorul se obligă să-i asigure condiţiile de muncă prevăzute de prezentul cod, de alte acte normative ce conţin norme ale dreptului muncii, de contractul colectiv de muncă, precum şi să achite la timp şi integral salariul.
37. Conform prevederilor art.81 din Codul muncii, cu privire la temeiurile încetării contractului individual de muncă:

(1) Contractul individual de muncă poate înceta:

a) în circumstanţe ce nu depind de voinţa părţilor (art.82, 305 şi 310);

a[1]) prin acordul scris al părţilor (art.82[1]);

b) la iniţiativa uneia dintre părţi (art.85 şi 86).

(2) În toate cazurile menţionate la alin.(1), ziua încetării contractului individual de muncă se consideră ultima zi de muncă.

(3) Contractul individual de muncă încetează în temeiul ordinului (dispoziţiei, deciziei, hotărîrii) angajatorului, care se aduce la cunoştinţa salariatului, sub semnătură sau prin altă modalitate care permite confirmarea recepţionării/înştiinţării, cel tîrziu la data eliberării din serviciu, cu excepţia cazului în care salariatul nu lucrează pînă în ziua eliberării din serviciu (absenţă nemotivată de la serviciu, privaţiune de libertate etc.). Ordinul (dispoziţia, decizia, hotărîrea) angajatorului cu privire la încetarea contractului individual de muncă trebuie să conţină referire la articolul, alineatul, punctul şi litera corespunzătoare din lege.

38. Conform prevederilor art.82 din Codul muncii, contractul individual de muncă încetează în circumstanţe ce nu depind de voinţa părţilor în caz de:

a) deces al salariatului, declarare a acestuia decedat sau dispărut fără urmă prin hotărîre a instanţei de judecată;

b) deces al angajatorului persoană fizică, declarare a acestuia decedat sau dispărut fără urmă prin hotărîre a instanţei de judecată;

d[1]) retragere, de către autorităţile competente, a autorizaţiei (licenţei), permisului, care îi acordă salariatului dreptul de a activa într-o anumită profesie, meserie sau de a efectua o anumită lucrare – de la data retragerii actului respectiv;

c) constatare a nulităţii contractului prin hotărîre a instanţei de judecată – de la data rămînerii definitive a hotărîrii respective, cu excepţia cazurilor prevăzute la art.84 alin.(3);

d) retragere, de către autorităţile competente, a autorizaţiei (licenţei) de activitate a unităţii – de la data retragerii acesteia;

e) aplicare a pedepsei penale salariatului, prin hotărîre a instanţei de judecată, care exclude posibilitatea de a continua munca la unitate – de la data rămînerii definitive a hotărîrii judecătoreşti;

f) expirare a termenului contractului individual de muncă pe durată determinată – de la data prevăzută în contract, cu excepţia cazului cînd raporturile de muncă continuă de fapt şi nici una dintre părţi nu a cerut încetarea lor, precum şi a cazului prevăzut la art.83 alin.(3);

g) finalizare a lucrării prevăzute de contractul individual de muncă încheiat pentru perioada îndeplinirii unei anumite lucrări;

h) încheiere a sezonului, în cazul contractului individual de muncă pentru îndeplinirea lucrărilor sezoniere;

i) atingere a vîrstei de 65 de ani de către conducătorul unităţii de stat, inclusiv municipale, sau al unităţii cu capital majoritar de stat;

j) forţă majoră, confirmată în modul stabilit, care exclude posibilitatea continuării raporturilor de muncă;

j[1]) restabilire la locul de muncă, conform hotărîrii instanţei de judecată, a persoanei care a îndeplinit anterior munca respectivă, dacă transferul salariatului la o altă muncă conform prezentului cod nu este posibil;

k) alte temeiuri prevăzute la art.305 şi 310.

39. Conform prevederilor art.85 alin.(1) Codul muncii, salariatul are dreptul la demisie – desfacere a contractului individual de muncă, cu excepția prevederii alin.(4[1]), din proprie inițiativă, anunțând despre aceasta angajatorul, prin cerere scrisă, cu 14 zile calendaristice înainte. Curgerea termenului menţionat începe în ziua imediat următoare zilei în care a fost înregistrată cererea.

40. Raportând la caz prevederile legale sus menționate, Colegiul constată că instanța de fond în mod întemeiat a admis parțial acțiunea, din următoarele considerente.
41. Colegiul reține că Alexei Sărbușca, a fost angajat la SRL"LC LA GROUP" (SRL"ENGINEERING FACILITY SOLUTIONS"), fapt confirmat prin contractul individual de muncă nr.15/20 din 13 noiembrie 2020, prin care reclamantul Sărbușca Alexei a fost angajat în funcție de *****/*****, pentru perioadă nedeterminată (f.d.10-12).
42. Conform ordinului nr.12/21 din 31 martie 2021, a fost acceptată demisia lui Alexei Sărbușca, din 31 martie 2021, angajat în funcția de *****-*****, conform art.82 din Codul muncii (f.d.14).
43. Din conținutul ordinului sus menționat, rezultă că, temei pentru emiterea acestuia a constituit cererea personală a lui Alexei Sărbușca, iar în drept pârâtul a invocat prevederile art.82 Codul muncii.
44. Colegiul atestă că la materialele cauzei, lipsește cererea de eliberare depusă de Alexei Sărbușca.
45. În mod distinct, Colegiul reține că conform ordinului nr.24/21 din 02 iulie 2021, începând cu data de 02 iulie 2021, a fost anulat ordinul de eliberare nr.12/21 din 31 martie 2021 a salariatului Alexei Sărbușca (f.d.35).
46. Respectiv, se atestă cu certitudine că ordinul nr.12/21 din 31 martie 2021, a fost emis cu încălcarea procedurii. Iar după adresarea reclamantului-apelant Alexei Sărbușca, în adresa instanței de judecată, angajatorul SRL"LC LA GROUP" (SRL"ENGINEERING FACILITY SOLUTIONS") a anulat ordinul de eliberare nr.12/21 din 31 martie 2021 a salariatului Alexei Sărbușca.
47. Din aceste considerente, Colegiul atestă că instanța de fond just a dispus anularea ordinului SRL"ENGINEERING FACILITY SOLUTIONS" nr.12/21 din 31 martie 2021 prin care a fost acceptată demisia lui Alexei Sărbușca din data de 31 martie 2021. Menționând că hotărârea în partea anulării ordinului SRL"ENGINEERING FACILITY SOLUTIONS" nr.12/21 din 31 martie 2021, nu se pune în executare.
48. Conform prevederilor art.90 alin.(1) Codul muncii, în cazul restabilirii la locul de muncă a salariatului transferat sau eliberat nelegitim din serviciu, angajatorul este obligat să repare prejudiciul cauzat acestuia. Alin.(2) prevede că repararea de către angajator a prejudiciului cauzat salariatului constă în: a) plata obligatorie a unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absenţă forţată de la muncă într-o mărime care nu va depăşi 12 salarii medii lunare ale salariatului în cazul transferului sau al eliberării nelegitime din serviciu; b) compensarea cheltuielilor suplimentare legate de contestarea transferului sau a eliberării din serviciu (consultarea specialiştilor, cheltuielile de judecată etc.); c) compensarea prejudiciului moral cauzat salariatului. Potrivit alin.(3),

mărimea reparării prejudiciului moral se determină de către instanţa de judecată, ţinîndu-se cont de aprecierea dată acţiunilor angajatorului, dar nu poate fi mai mică decît un salariu mediu lunar al salariatului. Iar potrivit alin.(4) al aceluiași articol, în locul restabilirii la locul de muncă, părţile pot încheia o tranzacţie de împăcare, iar în caz de litigiu – instanţa de judecată poate încasa de la angajator, cu acordul salariatului, în beneficiul acestuia, o compensaţie suplimentară la sumele indicate la alin.(2) în mărime de cel puţin 3 salarii medii lunare ale salariatului.

49. Conform pct.9 din contractul individual de muncă nr.15/20 din 13 noiembrie 2020, munca salariatului se retribuie conform timpului efectiv lucrat cu un salariu net în mărime de 50 (cincizeci) lei pe oră, ceea ce constituie suma după deducerea tuturor plăților, defalcărilor și tarifelor obligatorii prevăzute de legislația în vigoare a RM, iar conform pct.10 din contract, durata timpului de muncă este de 8 ore pe zi, 5 zile lucrătoare, cu 2 zile de odihnă pe săptămână: sâmbătă și duminică.
50. Respectiv, Colegiul remarcă, că instanța de fond just a reținut că din conținutul ordinului nr.24/21 din 02 iulie 2021 „Cu privire la anularea ordinului de eliberare 12/21 din 31 martie 2021”, nu rezultă că, în privința salariatului Alexei Sărbușca, a fost dispusă și achitarea salariului pentru perioada de absenţă forţată de la muncă, pentru perioada 31 martie 2021 – 01 iulie 2021.
51. Din aceste considerente Colegiul remarcă, că instanța de fond just a conchis că prin efectul ordinului nr.24/21 din 02 iulie 2021, Alexei Sărbușca a fost repus și în dreptul la plata salariului pentru perioada 31 martie 2021 și până la 01 iulie 2021 inclusiv. Astfel, instanța de fond just a dispus obligarea SRL”ENGINEERING FACILITY SOLUTIONS”, să calculeze și să achite lui Alexei Sărbușca, salariul pentru perioada absenței forțate de la muncă, pe perioada 31 martie 2021 – 01 iulie 2021.
52. Referitor la cerința privind încasarea prejudiciului moral în mărime de 10000,00 lei produs în urma acțiunii de concediere ilegală de la locul de muncă, Colegiul atestă că instanța de fond just a dispus respingerea pretenției date, din următoarele considerente.
53. Conform prevederilor art.329 alin.(1) din Codul muncii, angajatorul este obligat să repare integral prejudiciul material şi cel moral cauzat salariatului în legătură cu îndeplinirea de către acesta a obligaţiilor de muncă, în cazul discriminării salariatului la locul de muncă sau ca rezultat al privării ilegale de posibilitatea de a munci, dacă prezentul cod sau alte acte normative nu prevăd altfel. Iar potrivit alin.(2) al aceluiași articol, prejudiciul moral se repară în formă bănească sau într-o altă formă materială determinată de părţi. Litigiile şi conflictele apărute în legătură cu repararea prejudiciului moral se

soluționează de instanţa de judecată, indiferent de mărimea prejudiciului material ce urmează a fi reparat.

54. Conform prevederilor art.2036 alin.(1) Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri. Alin.(2) prevede că prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial. Potrivit alin.(3), reparaţia prejudiciului moral se face şi în lipsa vinovăţiei autorului, faptei ilicite în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declaraţiei scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea ilegală în calitate de sancţiune administrativă a arestului , muncii neremunerate în folosul comunităţii şi în alte cazuri prevăzute de lege. Alin.(4) prevede că dacă legea nu prevede altfel, simpla constatare a încălcării unui drept sau interes recunoscut de lege fără plata de despăgubiri oferă satisfacţie echitabilă persoanei vătămate doar cînd aceasta corespunde cu natura dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat şi persoana vătămată astfel va putea obţine o valoare nepatrimonială superioară prejudiciului moral suferit. Iar potrivit alin.(5), dreptul la despăgubire pentru atingerile aduse drepturilor personale nepatrimoniale poate fi cesionat numai în cazul în care a fost stabilit printr-o tranzacţie sau printr-o hotărîre judecătorească definitivă.
55. Conform prevederilor art.2037 alin.(1) Cod civil, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie a autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate. Alin.(2) prevede că caracterul şi gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanţa de judecată, luînd în considerare circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităţilor de viaţă familială şi socială, precum şi statutul social al persoanei vătămate. Iar potrivit alin.(3) al aceluiași articol, la determinarea despăgubirii, instanţa de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obişnuit în împrejurări similare şi, pe de altă parte, ia în cont particularităţile cazului.
56. Raportând la caz prevederile legale sus menționate, Colegiul atestă că instanța de fond just a respins pretenția privind încasarea prejudiciului moral, or, anularea de către angajator a propriului ordin de eliberare din funcție, admiterea pretenției privind obligarea calculării și achitării salariului,

constituie prin sine o satisfacție echitabilă pentru orice prejudiciu moral cauzat reclamantului-apelant Alexei Sărbușca.

57. În această ordine de idei, Colegiul apreciază cu certitudine caracterul formal al argumentelor apelantului-reclamant, care nu generează opozabilitate instanței atât timp cât aceste argumente nu au fost confirmate prin alte probe relevante și admisibile.
58. Concomitent, potrivit cererii de apel depusă de Alexei Sărbușca, ca temei de casare a hotărârii instanței de fond, Colegiul atestă că apelantul-reclamant, invocă faptul că instanța de fond nu s-a expus asupra pretenției privind compensarea cheltuielilor de asistență juridică, conform bonului de achitare a serviciilor avocaționale anexat la materialele cauzei.
59. La acest compartiment, Colegiul reține că în conformitate cu prevederile art.250 alin.(1) lit.c) Cod de procedură civilă, instanţa care a pronunţat hotărîrea emite, din oficiu sau la cererea participanţilor la proces, o hotărîre suplimentară dacă: c) nu a rezolvat problema repartizării între părţi a cheltuielilor de judecată ori a omis să se pronunţe asupra cererilor martorilor, experţilor, specialiştilor, interpreţilor sau reprezentanţilor cu privire la cheltuielile de judecată a căror compensare li se cuvine.
60. Prin urmare, apelantul-reclamant Alexei Sărbușca, nu este lipsit de dreptul de a adresa instanței de fond, o cerere prin care să solicite emiterea unei hotărâri suplimentare.
61. În această ordine de idei, în viziunea Colegiului, toate argumentele și afirmațiile invocate de către apelantul-reclamant, citate supra, sunt vădit lipsite de suport juridic, sub toate aspectele au fost examinate de prima instanță, iar instanța de apel le apreciază ca fiind inconsistente și fără raționament valabil circumstanțelor speţei.
62. În final, instanţa de apel subliniază că, contrar prevederilor articolelor 118, 121 Cod de procedură civilă, apelantul-reclamant, în fața instanţei de fond, nu a adus careva probe în susținerea pretențiilor sale și prin urmare instanța de fond just a aplicat normele legale relevante la circumstanțele speței și a admis parțial acțiunea.

63. În plus, este important de remarcat faptul că apelantul-reclamant, utilizând calea de atac nu a prezentat în instanța de apel probe, pe care nu a avut posibilitatea să le prezinte instanței de fond și care ar fi de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată.

64. În așa împrejurări, Colegiul reiterează că, concluziile primei instanţe sunt întemeiate şi legale, în concordanță cu prevederile art.239 Cod de procedură

civilă, hotărârea urmează a fi menținută cu respingerea cererii de apel, ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile articolelor 385 lit.a), 389-390 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,-

D E C I D E :

Se respinge, din lipsă de temei, apelul declarat de avocatul Oxana Melnic, în interesele apelantului Alexei Sărbușca.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 19 decembrie 2022.

Decizia este definitivă, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Preşedintele şedinţei: Ana Panov

Judecătorii: Angela Braga

Viorica Mihaila